

FEBRUARI 2024

Sänkt arbetsgivaravgift skapar 13 000 nya jobb i Sydsverige

Fler jobb, ökad tillväxt och stärkt ekonomi för kommuner och regioner.

Almega

Förord

Den sydsvenska ekonomin står precis som den svenska inför kärvare tider. Under 2024 förväntas lågkonjunkturen även på allvar synas på arbetsmarknaden. Antalet lediga jobb minskar och varslen om uppsägning blir fler.

Under året beräknas minst 6 000 jobb försvinna i Sydsverige - Skåne och Blekinge. En sänkning av arbetsgivaravgiften skulle vara en viktig stimulans i ett besvärligt konjunkturläge och en effektiv åtgärd för att stärka näringslivet och tillväxten av nya jobb i Sydsverige på längre sikt.

I denna rapport redogörs för det aktuella läget i ekonomin och på arbetsmarknaden i Sydsverige. Därefter analyseras effekterna av en permanent sänkning av arbetsgivaravgiften med tre procentenheter på den regionala ekonomin, med särskilt fokus på konsekvenser för jobb, tillväxt och offentliga finanser i Sydsverige. Rapporten är skriven av Ola Nevander och Jonas Arnberg, nationalekonomer på analysföretaget Makrologik, på uppdrag av Almega. Datainsamlingen avslutades den 31 januari.

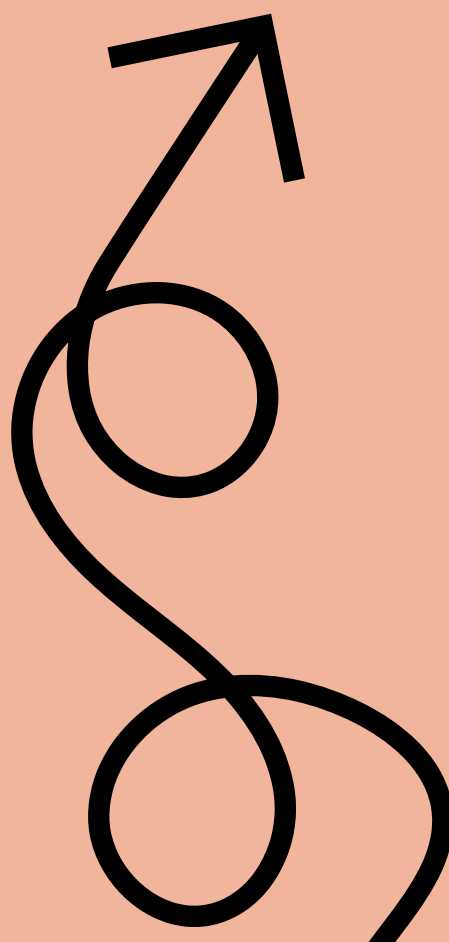

Stockholm i februari 2024

Fredrik Östbom, näringspolitisk chef Almega

Innehållsförteckning

Sammanfattning och slutsatser	4
79 miljarder kronor i sydsvenska arbetsgivaravgifter	5
Stort utanförskap på arbetsmarknaden i Sydsverige	6
Arbetsmarknaden i Sydsverige är tudelad	8
Konjunktureren viker i Sydsverige	9
Arbetsmarknaden i Sydsverige sviktar	12
Ökat forskningsstöd för sänkta arbetsgivaravgifter	14
13 000 nya jobb i Sydsverige med sänkt arbetsgivaravgift.....	16
Sänkt arbetsgivaravgift skapar både enklare och kvalificerade jobb	17
Lägre kostnader och högre intäkter för kommuner och regioner.....	19
Referenser	20
Fotnoter	22

Sammanfattning

Omfattande problem med utanförskap i Sydsverige i kombination med ett snabbt vikande konjunkturläge gör att det krävs åtgärder för att få fler människor i arbete och värna om de befintliga jobben. Under det fjärde kvartalet 2023 var 71 000 personer arbetslösa i Sydsverige – Skåne och Blekinge – och 135 000 personer mellan 20 och 64 år var antingen arbetslösa eller stod utanför arbetskraften av oklar anledning. Här finns en stor outnyttjad potential för den sydsvenska ekonomin.

Den sydsvenska ekonomin står inför kärvare tider. Stämningläget bland hushåll och företag bekräftar att vi är inne i en lågkonjunktur. Hushållens konsumtion föll under 2023, bostadsbyggandet rasade och konkurserna ökade kraftigt.

Under 2024 förväntas lågkonjunkturen även på allvar påverka den sydsvenska arbetsmarknaden. Sysselsättningen förväntas under 2024 minska med 0,9 procent, vilket motsvarar mer än 6 000 förlorade jobb. Antalet personer som under 2023 berördes av varsel om uppsägning fördubblades från 3 000 till 6 200. Antalet lediga jobb i Malmö har minskat med en sjättedel på ett år samtidigt som antalet arbetssökande blivit fler.

Sydsverige är en viktig ekonomisk region med ett starkt näringsliv som kan lösa problemet med utanförskapet på arbetsmarknaden – om bara rätt förutsättningar ges. En permanent sänkning av arbetsgivaravgiften är en viktig reform som kan skapa fler jobb, förbättra ekonomin för kommuner och regioner och leda till högre tillväxt. Forskningen har på senare år kommit fram till att sänkta arbetsgivaravgifter har större effekter på sysselsättningen än man tidigare trott.

En sänkning av arbetsgivaravgiften med tre procentenheter kan skapa 13 000 nya jobb i Sydsverige. Reformen bedöms också förstärka ekonomin i sydsvenska kommuner och regioner med fyra miljarder kronor genom sänkta arbetskraftskostnader och ökade skatteintäkter från ett starkare växande privat näringsliv.

En permanent sänkning av arbetsgivaravgiften med tre procentenheter beräknas också höja bruttoregionalprodukten i Sydsverige med mellan 0,4 och 1,1 procent.

Den privata tjänstenäringen vore en stor vinnare på sänkta arbetsgivaravgifter men även andra personalintensiva näringar där personalkostnader och löner utgör en stor andel av de totala kostnaderna vinner på reformen. En generell sänkning av arbetsgivaravgiften ger alla företag med anställda en kostnadsbesparing som skapar många olika typer av jobb – både högkvalificerade jobb och jobb som enbart kräver kortare utbildning.

Sydsveriges och hela Sveriges konkurrenskraft behöver strukturreformer som slår mot roten av problemet med utanförskap och stimulerar efterfrågan på arbetskraft. Möjligheten att skapa många nya jobb och samtidigt ge tillväxten en skjuts – utan att äventyra kampen mot inflationen – gör sänkt arbetsgivaravgift till en naturlig reformkandidat.

79 miljarder kronor i sydsvenska arbetsgivaravgifter

Arbetsgivaravgiften utgör en betydande kostnad för de svenska företagen. Det svenska näringslivet betalade in 461 miljarder kronor i arbetsgivaravgifter under 2022.¹ Arbetsgivare i Sydsverige – Skåne och Blekinge län – bidrog med 79 miljarder kronor, vilket motsvarar 50 000 kronor per invånare.²

Nära hälften av arbetsgivaravgifterna – 44 procent – utgörs av rena skatter som saknar koppling till förmåner för arbetstagarna.³ Att arbetsgivaravgiften till stor del har blivit en dold skatteälla går på tvärs med centrala principer i socialförsäkringssystemet och minskar transparensen i beskattningen.

Ett avsevärt tillväxthinder för svenska företag är dessutom att arbetskraftskostnaderna är högre än i de flesta konkurrentländer.⁴ Det gäller inte minst för den privata tjänstesektorn som sysselsätter 2,4 miljoner människor, vilket motsvarar 47 procent av sysselsättningen i Sverige.

Det sydsvenska näringslivet är betydelsefullt för svensk ekonomi. Regionen bidrar med en sjundedel av Sveriges sysselsättning och en åttondel av BNP.⁵ Många sydsvenska företag står redo att anställa ny personal om de bara får rätt förutsättningar. Med de strukturella utmaningar som råder på arbetsmarknaden och ett besvärligt konjunkturläge behövs reformer som sänker kostnader för företag, skapar fler möjligheter för människor att komma i arbete och hjälper arbetstagare att behålla sina jobb när det blåser motvind i ekonomin.

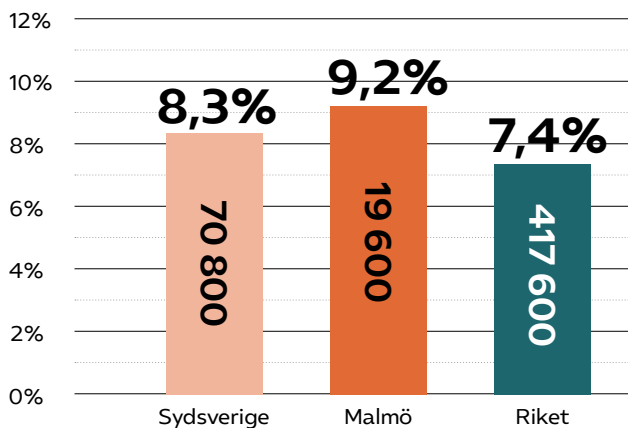
Stort utanförskap på arbetsmarknaden i Sydsverige

Arbetslöshet och utanförskap för breda grupper i samhället har stora negativa ekonomiska och sociala följdverkningar. Under det fjärde kvartalet 2023 var 70 800 personer i Sydsverige arbetslösa.⁶

Det motsvarade en arbetslöshet på 8,3 procent - 0,9 procentenheter högre än i Sverige som helhet. Mer än en fjärdedel av de arbetslösa - 20 000 personer - bodde i Malmö.

Diagram 1: Arbetslöshet i Sydsverige, Malmö och riket (15-74 år), fjärde kvartalet 2023

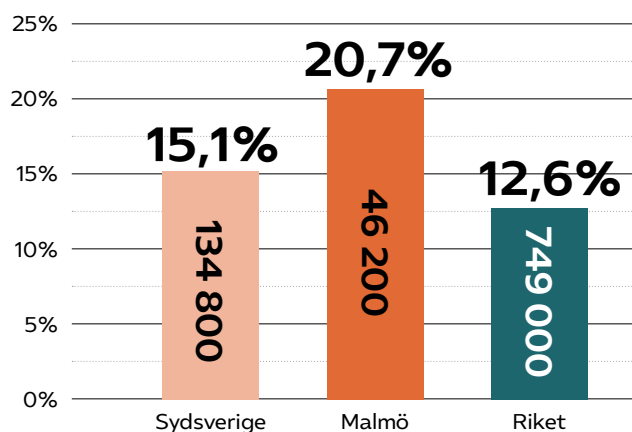
Källa: SCB, AKU

” För vissa av de individer som står utanför arbetskraften av okänd anledning ligger det medvetna val bakom att de varken jobbar, studerar eller går på sjukersättning. ”

Diagram 2: Arbetslösa eller utanför arbetskraften av okänd anledning (20–64 år), oktober 2023

Källa: SCB, Befolkningens arbetsmarknadsstatus

En bredare indikation på utanförskapet ges av SCB:s registerbaserade statistik som bygger på arbetsgivardeklarationer och uppgifter från bland annat Arbetsförmedlingen. I oktober 2023 var 135 000 personer i Sydsverige antingen inskrivna som arbetslösa hos Arbetsförmedlingen eller utanför arbetskraften av okänd anledning, det vill säga vare sig klassificerades som studenter, pensionärer eller sjuka.⁷ Andelen personer mellan 20 och 64 år som saknar arbete enligt denna bredare definition av utanförskap var 15,1 procent i Sydsverige och 20,7 procent i Malmö.

För vissa av de individer som står utanför arbetskraften av okänd anledning ligger det

medvetna val bakom att de varken jobbar, studerar eller går på sjukersättning. Det kan exempelvis handla om värnpliktiga eller om unga personer som är ute och reser efter studenten. Gruppens storlek tyder dock på att utanförskapet är mer utbrett än vad de renodlade arbetslöshetstalen utvisar. Att andelen är högre i Malmö bekräftar att det finns en stor kategori människor i och kring landets storstäder som saknar arbete men som inte söker kontakt med Arbetsförmedlingen eller andra myndigheter. Samma bild av ett omfattande utanförskap styrks även av andra beräkningar av antalet personer i arbetsför ålder som har för låga inkomster för att anses vara självförsörjande.⁸

Arbetsmarknaden i Sydsverige är tudelad

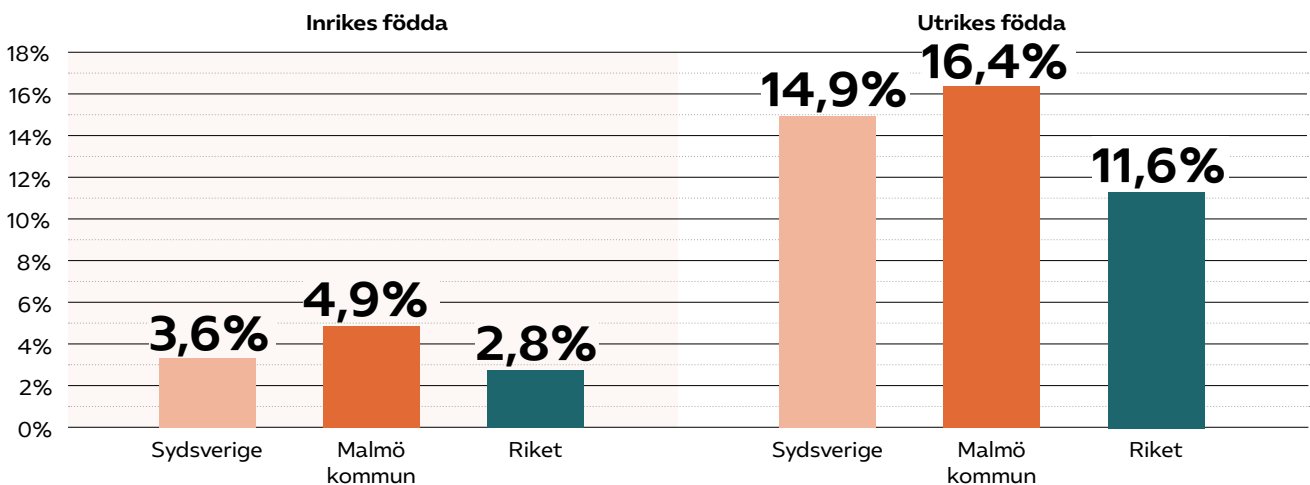
Arbetsmarknaden i Sydsverige är kraftigt tudelad, där en skiljelinje går mellan inrikes födda och utrikes födda.

Krav på utbildning och relativt höga ingångslöner har inneburit att den svenska ekonomin visat sig ha svårt att absorbera stora mängder lågkvalificerad arbetskraft. Avsaknaden av tillräcklig utbildningsbakgrund, yrkeserfarenhet och språkkunskaper för stora grupper av utrikes födda skapar barriärer som gör det svårt att integrera många i arbete.

Var sjunde utrikes född i Sydsverige mellan 20 och 64 år är inskriven som arbetslös i Arbetsförmedlingens register, jämfört med endast 3,6 procent av de inrikes födda. Tre av fem arbetslösa i Sydsverige är födda i utlandet, trots att gruppen utgör mindre än en fjärdedel av befolkningen. Vidare är nästan var tredje utrikes född i Sydsverige (29,7 procent) antingen arbetslös eller står utanför arbetskraften av okänd anledning.

Diagram 3: Arbetslöshet bland inrikes och utrikes födda i Sydsverige, Malmö och riket (20-64 år), oktober 2023

Källa: SCB, Befolkningens arbetsmarknadsstatus

Konjunkturen viker i Sydsverige

Sedan mitten av 2022 har konjunkturläget försämrats såväl globalt som i Sverige. Den höga inflation som härjat världens ekonomier mattades successivt av under 2023 via centralbankernas räntehöjningar och åtstramande penningpolitik. I takt med att finansieringskostnaderna har stigit för hushåll och företag har efterfrågan i ekonomin fallit. Den svenska ekonomin gick i teknisk bemärkelse in i recession under det tredje kvartalet 2023.⁹

Konjunkturinstitutets konfidensindikator för det sydsvenska näringslivet låg under det fjärde kvartalet 2023 på 92. Det var en uppgång jämfört med föregående kvartal men indikerar fortfarande lågkonjunktur. De sydsvenska företagen var dock aningen mindre pessimistiska om sin situation än företagen i övriga riket. Enligt Svensk Näringslivs undersökningar tror fler sydsvenska företag på högre försäljningsvolymerna om ett år än vice versa. Den positiva övervikten är dock mycket mindre än normalt

och fler företag tror att investeringarna kommer att vara lägre om ett år än tvärtom. Bilden är splittrad vad gäller förväntningar om antalet anställda. Flest företag i Skåne tror på färre anställda om ett år, medan företagen i Blekinge är mer positiva i detta avseende.¹⁰

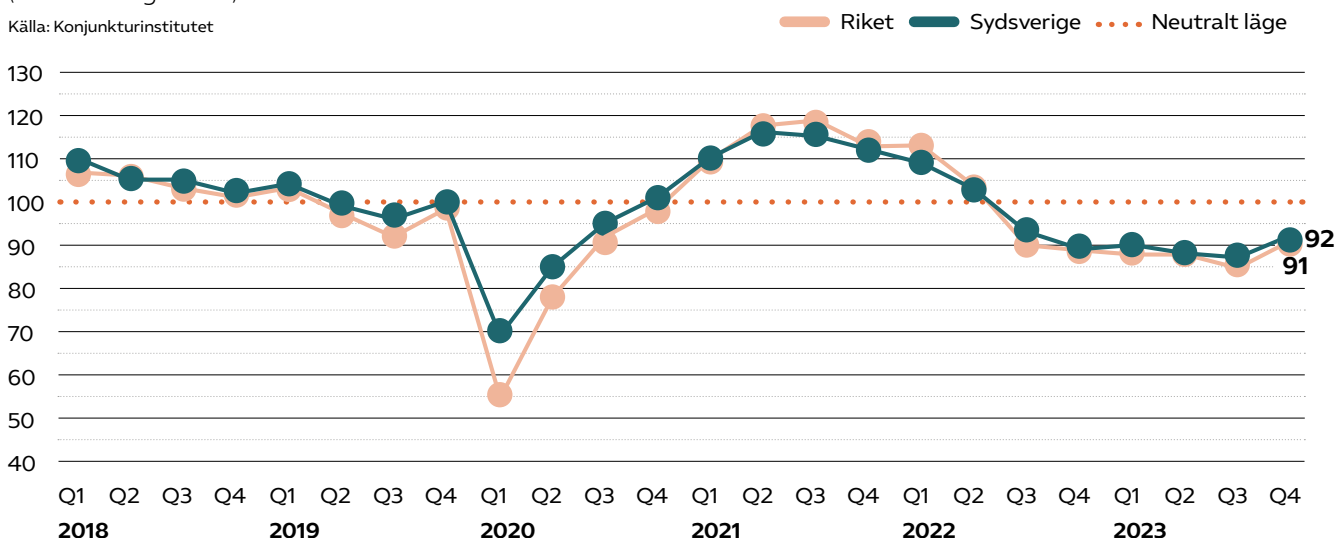
Det ekonomiska läget skiljer sig även stort mellan olika sektorer och branscher. Hushållens konsumtion föll under 2023, i takt med att inflationen urholkade reallönerna. Enligt Sparbanken Skåne/Öresundsinstitutet minskade bostadsbyggandet i Skåne med 62 procent under det första halvåret 2023.¹¹ Även inom den sydsvenska tjänstesektorn är stämningens läget mycket dämpat. Den sydsvenska handeln och besöksnäringen lider kraftigt av hushållens minskade köpkraft men har fått viss draghjälp från danska turister till följd av den svaga kronan. Utlandsturisternas hotellövernattningar i Sydsverige ökade med 19 procent under 2023.¹²

Industrins ordergång för hemmamarknaden föll under 2023 enligt Konjunkturinstitutets regionala barometerindikator, medan exportmarknaden går klart bättre. Sydsvenska industriföretag kopplade till bland annat säkerhet, försvar och energiteknik håller ångan uppe medan den regionalt viktiga livsmedelsindustrin kämpar i motvind. Livsmedelsindustrins försäljningsvolymerna backade under tredje kvartalet 2023, för femte kvartalet i rad.¹³

Diagram 4: Konfidensindikator för näringslivet i Sydsverige och riket

(neutralt läge=100)

Källa: Konjunkturinstitutet

Företagskonkurserna är betydligt fler idag än under pandemin. Pandemin manifesterade sig till stor del som en kortvarig likviditetskris för delar av näringslivet, medan dagens situation utgör en mer utdragen nedgång som slår mot hela ekonomin. Under pandemin höll sig många företag också ovanför vattenytan med hjälp av statliga stöd som idag har fasats ut, bland annat i form av korttidspermitteringar, anstånd med skattebetalningar och tillfälligt sänkta arbetsgivaravgifter.

Om man jämför med tidpunkten för de första räntehöjningarna för knappt två år sedan låg antalet företagskonkurser mot slutet av 2023 nära 50 procent högre. Det gällde för både Sydsverige och för landet som helhet. I Sydsverige motsvarar detta en ökning från mindre än 80 till nära 120 företagskonkurser i månaden. I riket motsvarar det en ökning från drygt 500 till närmare 800 företagskonkurser per månad. Flest konkurser i Sydsverige inträffade inom byggbranschen.

” Företagskonkurserna är betydligt fler idag än under pandemin. ”

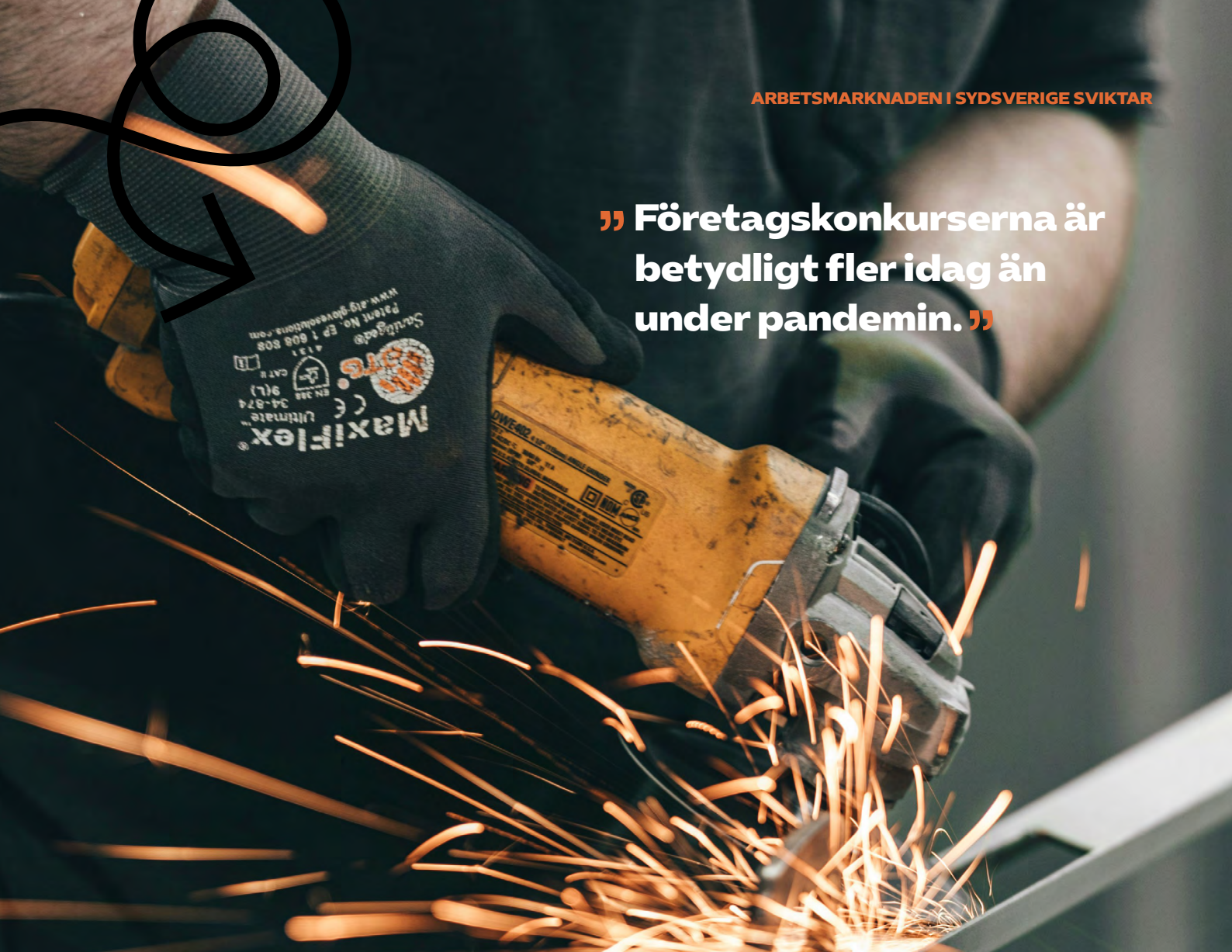
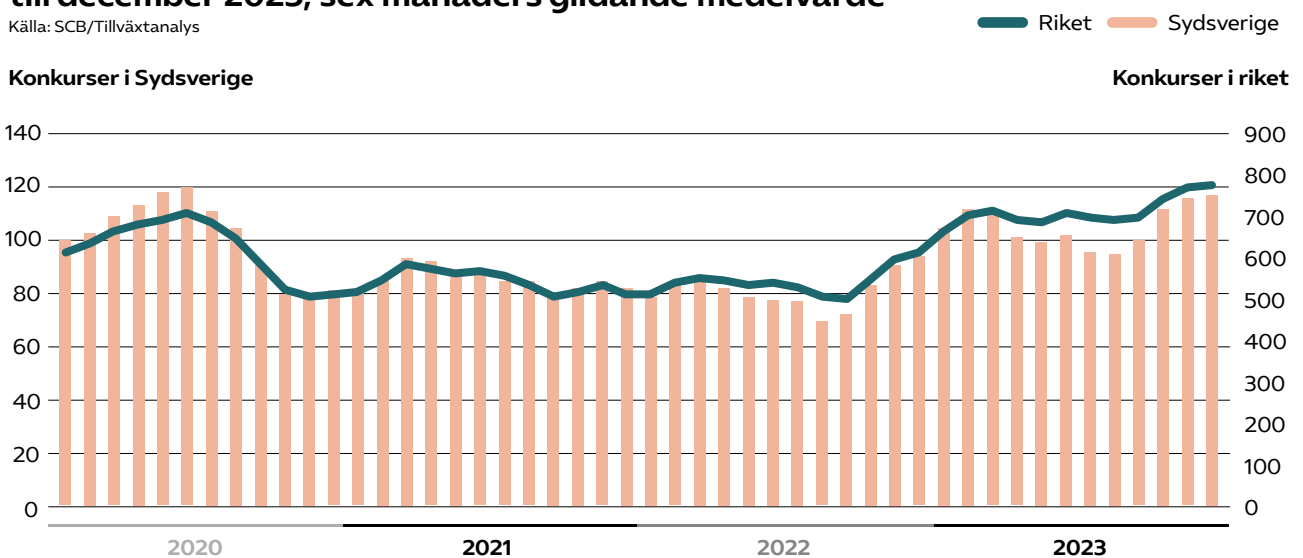

Diagram 5: Antalet företagskonkurser i Sydsverige och riket, januari 2020 till december 2023, sex månaders glidande medelvärde

Källa: SCB/Tillväxtanalys

Arbetsmarknaden i Sydsverige sviktar

Den sviktande konjunkturen har även fått arbetsmarknaden att tappa fart. Detta syns tydligt i företagens anställningsplaner.

Under det tredje kvartalet 2023 uppgav fler svenska företag, för första gången sedan slutet av 2020, att de sannolikt kommer att minska antalet anställda på tre månaders sikt än tvärtom.¹⁴ Enligt Nordea bedöms den sydsvenska bruttoregionalprodukten falla med 0,3 procent under 2024. Sysselsättningen i Sydsverige väntas minska med 0,9 procent i år, vilket motsvarar mer än 6 000 förlorade jobb.¹⁵

Den sydsvenska arbetslösheten sjönk kraftigt från det första kvartalet 2021 och fram till våren 2023. Den sjunkande arbetslösheten under denna period drevs till två tredjedelar av att utrikesfödda fick jobb, en trend som nu reverseras när arbetslösheten på nytt stiger. I november 2023 hade Skåne näst högst arbetslöshet i landet och Blekinge var på sjätte plats av 21 svenska län.¹⁶

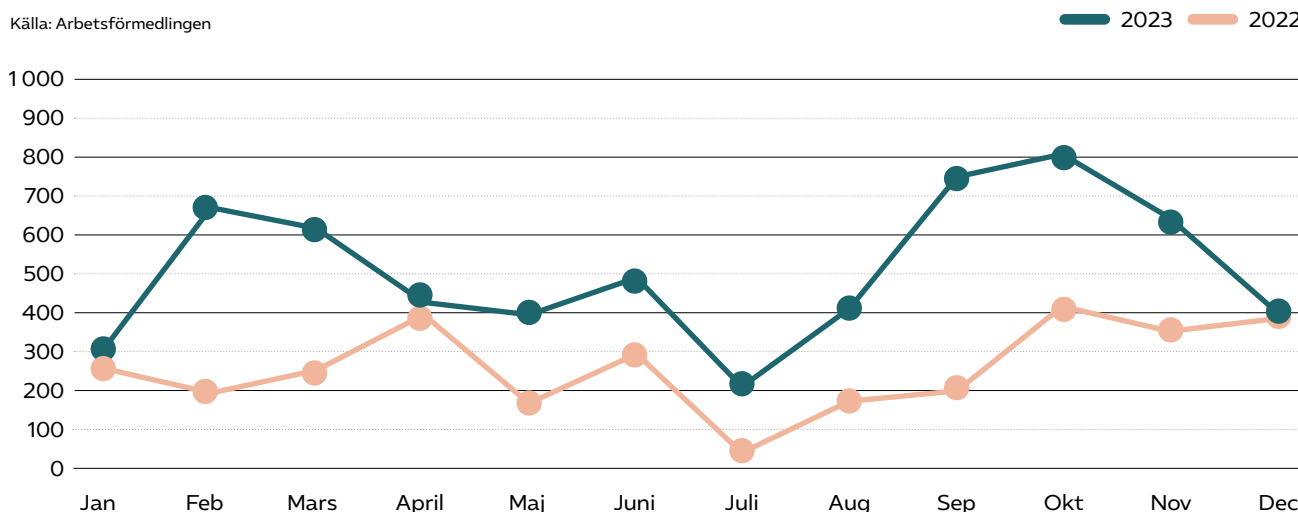
Enligt Arbetsförmedlingen ökade antalet personer i Sydsverige som berördes av varsel under 2023 med 104 procent jämfört med 2022, från cirka 3 000 personer till 6 200 personer. För riket noterades en ännu större ökning med 141 procent.

” Sysselsättningen i Sydsverige väntas minska med 0,9 procent i år vilket motsvarar mer än 6 000 förlorade jobb. ”

Diagram 6: Varsel om uppsägning i Sydsverige 2022 och 2023, berörda personer per månad

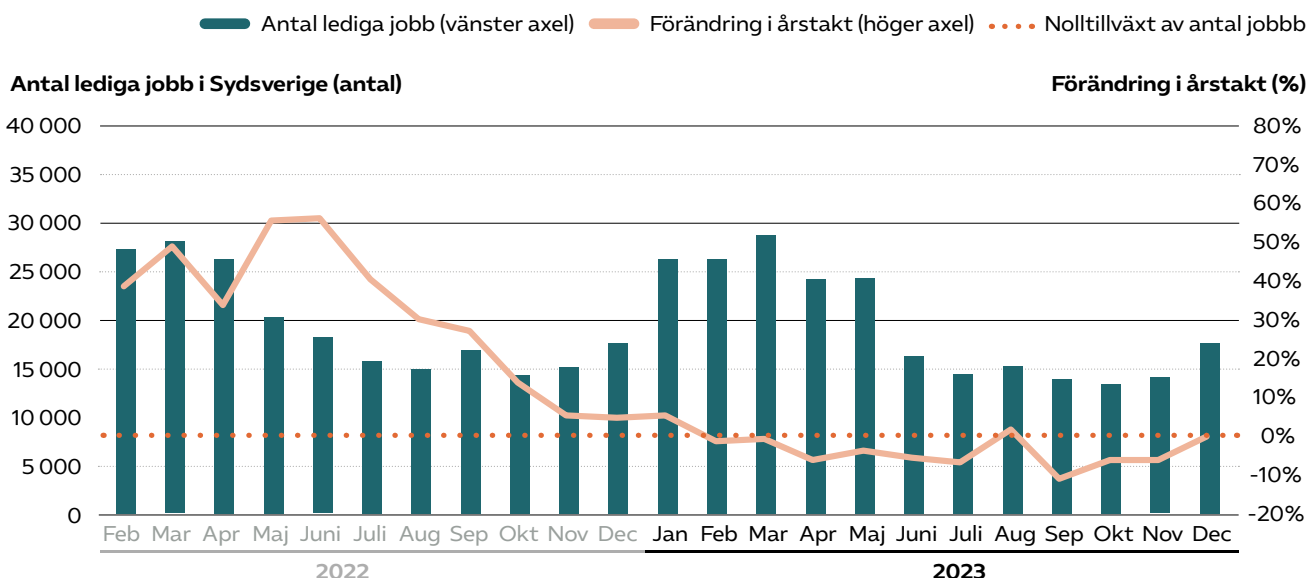
Källa: Arbetsförmedlingen

I andra änden av ekvationen minskar nyrekryteringarna snabbt. Antalet utannonserade jobb i Sydsverige sjönk successivt under 2023. I december fanns det 18 000 lediga platser i Sydsverige enligt Arbetsförmedlingen, en liten minskning med 0,4 procent jämfört med samma månad 2022. I Malmö minskade dock antalet lediga jobb med 17 procent i årstakt, samtidigt som antalet arbets sökande ökade. Nedgången var därmed betydligt större i Malmö än i riket som helhet där antalet lediga jobb minskade med tre procent under samma period.

Diagram 7: Antalet lediga jobb i Sydsverige faller

Källa: Arbetsförmedlingen

Sammantaget befaras lågkonjunkturen smitta av sig alltmer på arbetsmarknaden i Sydsverige under 2024. Den svaga konjunkturbilden i kombination med ett omfattande strukturellt utanförskap ökar behovet av kostnadsdämpande åtgärder som ökar efterfrågan på arbetskraft och mildrar lågkonjunkturs effekter för både hushåll och företag. En permanent sänkning av arbetsgivaravgiften är en sådan strukturell reform som kan bidra till att stärka ekonomin och skapa nya jobb.

Ökat forskningsstöd för sänkta arbetsgivaravgifter

Kunskapen om hur arbetsgivaravgiften påverkar sysselsättningen har förbättrats markant under de senaste femton åren.

Frågan om arbetsgivaravgiftens betydelse har under denna tid också varit flitigt omdiskuterad i den ekonomisk-politiska debatten. Detta är till stor del följderna av att ett antal faktiska arbetsgivaravgiftssänkningar har provats i Sverige som riktades till unga arbetstagare. Under 2007 sänktes arbetsgivaravgiften för personer mellan 18 och 24 år. Sänkningen utvidgades under 2009 både sett till den övre åldersgränsen för målgruppen och till sänkningens storlek.

De tidigaste effektutvärderingarna av sänkta arbetsgivaravgifter för unga 2007 och 2009 gav en bild av att sysselsättningseffekterna hade varit blygsamma.¹⁷ Under senare års forskning har dock en betydligt mer positiv bild växt fram av arbetsgivaravgiftssänkningarnas effekt. Denna omvärdering i forskningen beror på flera faktorer.

För det första har forskningen under senare år visat att arbetsgivaravgiftssänkningarna för unga inte bara ledde till högre sysselsättning bland unga arbetstagare utan även bland äldre arbetstagare utanför reformens direkta målgrupp, en effekt som motsvarade runt en tredjedel av den totala sysselsättningseffekten.¹⁸ Detta beror på att

det är företagen – och inte arbetstagarna – som väljer hur överskottsmedlen från en arbetsgivaravgiftssänkning ska användas. Kostnadsbesparingen kunde därmed gå till att anställa såväl äldre medarbetare (utanför reformens målgrupp) som unga medarbetare. Besparingen kunde också användas till produktivitetshöjande investeringar eller till att köpa in externa tjänster vilket stimulerar sysselsättningen bland leverantörer.

För det andra har sysselsättningseffekten av sänkt arbetsgivaravgift visat sig växa över tid så att delar av effekten slår igenom först på lång sikt. Detta identifierades emellertid inte av de tidiga reformutvärderingarna.¹⁹

För det tredje har forskningen även funnit starka sysselsättningseffekter på den så kallade intensiva marginalen. Det innebär att befintliga arbetstagare i företagen genom reformen fick möjligheter att gå upp i arbetstid, vilket utgör en värdefull sysselsättningseffekt för både anställda och företag.²⁰ En sammanfattande bild av forskningsläget om svenska sänkningar av arbetsgivaravgifter ges av tabell 1.

Tabell 1: Effekter av svenska förändringar av arbetsgivaravgifter: studiesammanfattning

Studie	Sammanfattning av viktiga slutsatser
Holmlund (1982)	Generella höjningar av arbetsgivaravgiften bedömdes till cirka 50 procent omsättas i reducerade löneökningar på ett års sikt.
Egebark & Kaunitz (2013)	Sänkningen för unga 2007 beräknades ha gett mellan 6 000 och 10 000 nya jobb. Inga konstaterade effekter av sänkningen 2009.
Benmarker, Calmfors & Seim (2013)	Sänkningarna för unga 2007 och 2009 medförde mestadels ingen övervältring på lönerna.
Skedinger (2014)	Sänkningarna för unga 2007/2009 bedömdes ha lett till en ökad sysselsättningsgrad med 1,5 procentenheter för unga i detaljhandeln.
Egebark (2016)	Inga evidens för fler unga egenföretagare till följd av sänkningarna för unga. Befintliga unga egenföretagare bedömdes dock ha lagt mer tid på företagandet (upp till 20 procent ökade inkomster från näringsverksamhet).
Kaunitz & Egebark (2017)	Inga evidens för att sänkningarna för unga hade effekt på företagets lönsamhet eller överlevnadsgrad. Liten effekt på företagets investeringar.
Gidehag (2019)	Sänkningen för unga 2007 gav 1 100 nya jobb för icke-västliga invandrare, en något större effekt för gruppen än för befolkningen som helhet.
Saez, Schoefer & Seim (2019)	Sänkningarna för unga 2007/2009 gav mellan 2,8 och 6,5 procent fler jobb i företag med hög andel unga, jämfört med i företag med en genomsnittlig andel unga.
Daunfeldt, Gidehag & Rudholm (2021)	Sänkningen för unga 2007 skapade 18 100 nya jobb, varav cirka 12 600 nya jobb för unga och resterande för arbetstagare utanför reformens målgrupp.
Saez, Schofer & Seim (2021)	Sänkningarna för unga skapade 229 000 extra jobbår över en 10-årsperiod. Sysselsättningseffekten konstaterades varaktig och växande över tid.
HUI Research & Almega (2021)	En hypotetisk, generell sänkning med tre procentenheter beräknades skapa 106 500 nya jobb. En sänkning med sex procentenheter beräknades ge 141 000 nya jobb.
Seerar Westerberg (2021)	Vid sänkningen 2007 omsattes 22 procent av kostnads-sänkningen i detaljhandeln i högre löner, främst till följd av ett ökat antal arbetade timmar. Endast cirka fem procent av kostnadsbesparingarna absorberades av högre timlöner för befintliga arbetstagare.
Daunfeldt, Gidehag & Seerar Westerberg (2021, 2023)	De nya jobben inom detaljhandeln från sänkningen för unga 2007 var klustrade omkring minimilönenivån. Reformen gynnade därför särskilt personer med svag arbetsmarknadsanknytning.
Almega (2023)	En hypotetisk, generell sänkning med tre procentenheter beräknades skapa 95 400 nya jobb och höja BNP-tillväxten med mellan 0,4 och 1,1 procent.

13 000 nya jobb i Sydsverige med sänkt arbetsgivaravgift

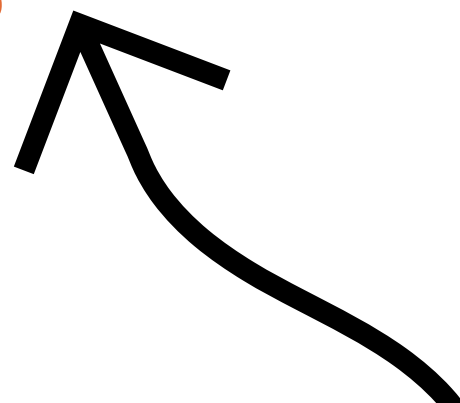
Sysselsättningsökningen av sänkta arbetsgivaravgifter kan skattas som den procentuella sänkningen av arbetskraftskostnaden multiplicerad med en efterfrågeelasticitet på arbetskraft som indikerar hur arbetsgivares efterfrågan svarar på sänkta arbetskraftskostnader.

Storleken på sänkningen av arbetskraftskostnaden följer i princip av storleken på arbetsgivaravgiftssänkningen. Beträffande efterfrågeelasticiteten på arbetskraft går det att göra antaganden om rimliga värden utifrån tidigare empiriska utvärderingar av arbetsgivaravgiftsreformer.

Två studier har på senare år simulerat sysselsättningseffekterna av en treprocentig sänkning av arbetsgivaravgifterna för samtliga arbetstagare. Båda dessa studier (HUI Research & Almega 2021, Almega 2023b) lutar sig mot den sammanvägda forskningsbilden av effekterna vid sänkningarna av arbetsgivaravgifter för unga arbetstagare. Sysselsättningseffekten i förhållande till arbetsgivarnas besparing extrapoleras därefter till hypotetiska sänkningar av arbetsgivaravgiften för samtliga arbetstagare. Båda studierna visar att en generell sänkning med tre procentenheter skulle skapa runt 100 000 nya jobb i Sverige. Det senaste och något lägre estimatet (från Almega 2023b) var en effekt på 95 400 nya jobb på nationell nivå. Reformen beräknades också öka BNP-tillväxten med mellan 0,4 och 1,1 procent.²¹

Ovanstående resultat innebär att sänkt arbetsgivaravgift med tre procentenheter kan öka sysselsättningen med 1,9 procent.²² Det motsvarar 13 000 nya jobb i Sydsverige. Motsvarande siffra för Malmö blir 3 100 nya jobb.²³ Reformen skulle därmed dubbelt upp kompensera det fall i sysselsättningen som förväntas i Sydsverige under 2024 till följd av lågkonjunkturen.

» Båda studierna visar att en generell sänkning med tre procentenheter skulle skapa runt 100 000 nya jobb i Sverige. »

Sänkt arbetsgivaravgift skapar både enklare och kvalificerade jobb

För att utröna vilka typer av jobb som en arbetsgivaravgiftssänkning skapar har en simuleringsmodell använts som beaktar den befintliga yrkesstrukturen i Sydsverige.

Fördelningen av de nya jobbens karaktär bygger på att arbetskraftsutbudet på lång sikt anpassar sig till arbetsgivarnas (och i förlängningen konsumenternas) efterfrågan. Skattningsmodellen antar vidare att arbetsgivare med relativt stor andel personalkostnader i förhållande till sina totala kostnader ökar sin efterfrågan på arbetskraft mest i samband med en arbetsgivaravgiftssänkning.²⁴

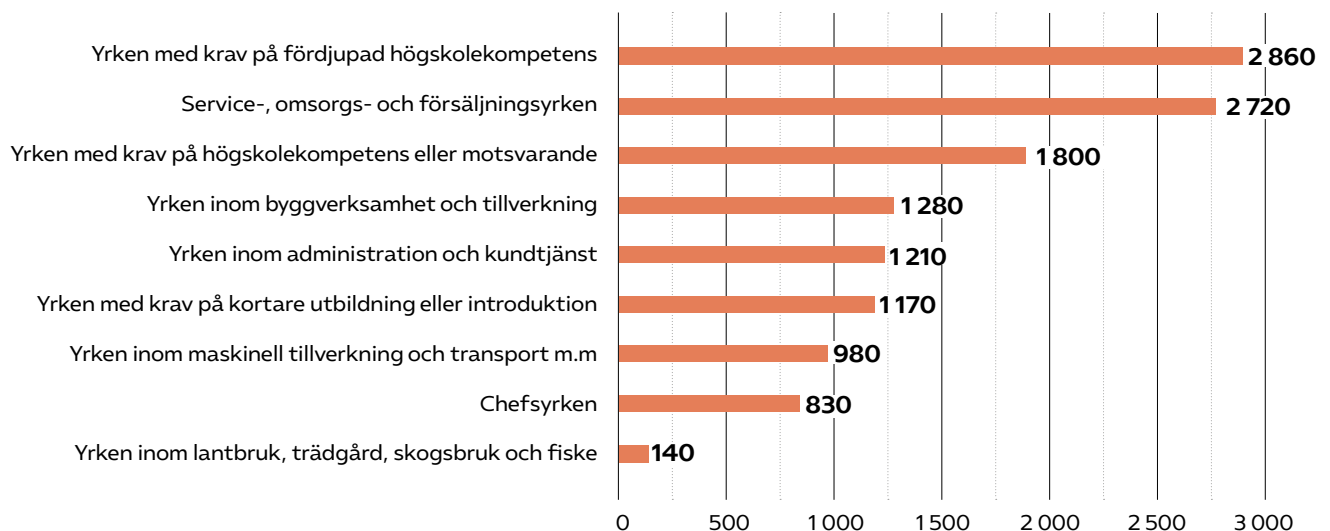
En generell arbetsgivaravgiftssänkning skapar effekter som är breda med avseende på jobbens art och kvalifikationsnivå. Nära tre fjärdedelar av de nya jobben – 9 300 jobb – bedöms inte kräva eftergymnasial utbildning, eller endast en kort sådan. Det handlar om nya jobb inom bland annat service, omsorg, försäljning, byggverksamhet, tillverkning, administration och kundtjänst.

Omsorgsyrken utgör en enskilt stor underkategori, där drygt 1 600 nya tjänster förväntas skapas, såsom skötare, vårdare och personliga assistenter, undersköterskor, vårdbiträden, barnskötare och elevassistenter. Sänkt arbetsgivaravgift kan därmed hjälpa fler individer med begränsad utbildningsbakgrund och arbetslivserfarenhet att få ett nytt jobb.

Sänkningen av arbetsgivaravgiften förväntas dock på sikt även ge upphov till många nya högspecialiserade jobb med längre utbildningskrav. Antalet jobb som kräver fördjupad högskoleutbildning (minst tre år) bedöms öka med närmare 2 900. Även drygt 800 nya chefsjobb beräknas skapas i Sydsverige.

Diagram 8: Antal skattade nya jobb i Sydsverige om arbetsgivaravgiften sänks med tre procentenheter

Källa: Egna beräkningar

” Omsorgsyrken utgör en enskilt stor underkategori där 1 600 nya tjänster förväntas skapas, såsom skötare, vårdare och personliga assistenter, undersköterskor, vårdbiträden, barnskötare och elevassistenter. ”

Lägre kostnader och högre intäkter för kommuner och regioner

Sänkta arbetsgivaravgifter medför ett inkomstbortfall i statsbudgeten. Detta bortfall vägs upp av lika stora kostnadsbesparingar för arbetsgivare i privat och offentlig sektor såsom kommuner och regioner. Den initiala kostnadsbesparingen för sydsvenska arbetsgivare beräknas till 7,6 miljarder kronor, varav 1,4 miljarder utgör minskade kostnader för kommunerna och 0,6 miljarder kronor minskade kostnader för regionerna.²⁵

I Almega (2023b) beräknades att en generell sänkning med tre procentenheter skulle innebära ett initialt inkomstbortfall på totalt 47,2 miljarder kronor i statsbudgeten. Utöver den direkta (statiska) omfördelningseffekten av medel från staten till företag, kommuner och regioner så stimulerar arbetsgivaravgiftssänkningar även sysselsättning och produktion, huvudsakligen i det privata näringslivet. Denna dynamiska effekt genererar dels ett återflöde av arbetsgivaravgifter och moms

till staten, dels skatteintäkter från nya jobb till kommuner och regioner. Sett till hela den offentliga sektorn beräknades att en sänkning av arbetsgivaravgiften med tre procentenheter skulle ha en självfinansieringsgrad på 58 procent. Mer än hälften av intäktsbortfallet bedöms alltså komma tillbaka i ökade skatter och avgifter på några års sikt, till följd ökad produktion.

Expanderad produktion och sysselsättning i det sydsvenska näringslivet ger således upphov till nya kommunala och regionala skatteintäkter. Dessa extra medel beräknas till 1,3 miljarder kronor för sydsvenska kommuner. Till Region Skåne respektive Region Blekinge beräknas samma effekt ge ett tillskott med totalt 0,7 miljarder kronor. Det innebär att totaleffekten på några års sikt – bedöms uppgå till 2,7 miljarder kronor för de sydsvenska kommunerna och 1,3 miljarder kronor för de sydsvenska regionerna.

Tabell 2. Ekonomiska effekter för kommuner och regioner i Sydsverige till följd av en arbetsgivaravgiftssänkning med tre procentenheter

Källa: Egna beräkningar

	Kommuner i Sydsverige	Regioner i Sydsverige
Statisk effekt (kostnadsbesparing till följd av omfördelning från statskassan)	+1,4 mdr. kr.	+0,6 mdr. kr.
Dynamisk effekt (nya intäkter till följd av ökad produktion och sysselsättning)	+1,3 mdr. kr.	+0,7 mdr. kr.
Totaleffekt	+2,7 mdr. kr.	+1,3 mdr. kr.

Referenser

Almega (2023a). **Svenska arbetsgivaravgifter fortsatt i Eurotoppen.**

<https://www.almega.se/app/uploads/2023/09/230907-Sveriges-arbetsgivaravgifter-fortsatt-i-Eurotoppen.pdf>

Almega (2023b). **Sänkta arbetsgivaravgifter för fler jobb och ökad tillväxt.** Rapport framtagen av Makrologik på uppdrag av

Almega. <https://www.almega.se/app/uploads/2023/10/231017-Sankta-arbetsgivaravgifter-for-fler-jobb-och-okad-tillvaxt.pdf>

Benmarker, Helge; Calmfors, Lars & Larsson Seim, Anna (2013). Earned income tax credits, unemployment benefits and wages: empirical evidence from Sweden. **IFAU Working Paper** 2013:12. <https://www.ifau.se/globalassets/pdf/se/2013/wp2013-12-earned-income-tax-credits-unemployment-benefits-and-wages.pdf>

Daunfeldt, Sven-Olov & Gidehag, Anton (2021). Sysselsättningseffekter av sänkta arbetsgivaravgifter: en forskningsöversikt.

HFI Forskningsrapport 2021:05. <https://hfi.se/wp-content/uploads/2021/10/forskningsoversikt211021final.pdf>

Daunfeldt, Sven-Olov; Gidehag, Anton & Rudholm, Niklas (2021). How do firms respond to reduced labor costs?

Evidence from the 2007 Swedish payroll tax reform. **Journal of Industry, Competition and Trade.**

<https://www.diva-portal.org/smash/get/diva2:1549269/FULLTEXT01.pdf>

Daunfeldt, Sven-Olov, Gidehag, Anton, & Seerar Westerberg, Hans (2021). Arbetskraftskostnadernas effekt på instegsjobben:

En analys av detaljhandeln. **HFI Forskningsrapport** 2021:05. <https://hfi.se/wp-content/uploads/2021/10/instejsjobb211020final.pdf>

[instejsjobb211020final.pdf](https://hfi.se/wp-content/uploads/2021/10/instejsjobb211020final.pdf)

Daunfeldt, Sven-Olov; Gidehag, Anton & Seerar Westerberg, Hans (2023). Do reduced labor costs increase among minimum wage workers? Evidence from a Swedish payroll cut. **HFI Working Paper** 26. <https://hfi.se/wp-content/uploads/2023/01/Paper-2-Hans-Seerar-Westerberg.pdf>

[Hans-Seerar-Westerberg.pdf](https://hfi.se/wp-content/uploads/2023/01/Paper-2-Hans-Seerar-Westerberg.pdf)

Daunfeldt, Lidefelt & Mikkonen (2023). **Reformer för fler i arbete.** Svenskt Näringsliv, februari 2023.

[https://www.svensktnaringsliv.se/bilder_och_dokument/2uu146_rapport-fler-i-arbete-webbpdf_1197122.html/](https://www.svensktnaringsliv.se/bilder_och_dokument/2uu146_rapport-fler-i-arbete-webbpdf_1197122.html/Rapport+Fler+i+arbete+WEBB.pdf)

[Rapport+Fler+i+arbete+WEBB.pdf](https://www.svensktnaringsliv.se/bilder_och_dokument/2uu146_rapport-fler-i-arbete-webbpdf_1197122.html/Rapport+Fler+i+arbete+WEBB.pdf)

Deiaco, Enrico & Eklund, Johan (2020). **Vägar till självförsörjning. Slutrapport i projektet Integration Sverige.**

Entreprenörskapsforum. https://entreprenorskapsforum.se/wp-content/uploads/2020/12/Vagar_till_sjalvforsorjning_rapport_web.pdf

[rapport_web.pdf](https://entreprenorskapsforum.se/wp-content/uploads/2020/12/Vagar_till_sjalvforsorjning_rapport_web.pdf)

Egebark, Johan (2016). Effects of taxes on youth self-employment and income. **IFAU Working Paper** 2016:4.

<https://www.ifau.se/globalassets/pdf/se/2016/wp2016-04-effects-of-taxes-on-youth-self-employment-and-income.pdf>

Egebark, Johan & Kaunitz, Niklas (2013). Do payroll cuts raise youth employment? **IFAU Working Paper** 2013:27.

<https://www.ifau.se/globalassets/pdf/se/2013/wp2013-27-do-payroll-tax-cuts-raise-youth-employment.pdf>

Företagarna (2021). Vad får jag för pengarna? **Så påverkar arbetsgivaravgifterna och socialförsäkringssystemet Sveriges mindre och växande företag.** Rapport framtagen av HUI Research på uppdrag av Företagarna.

<https://www.foretagarna.se/contentassets/50cc1599c1f44e9798d25e656ee6be81/2111-vad-far-jag-for-pengarna.pdf>

Gidehag, Anton. (2019). Firms' labor cost savings and recruitment of non-western immigrants: the unintended effect of a payroll tax reform. **HFI Working Paper**, no. 5. <https://hfi.se/wp-content/uploads/2019/12/agimmigrantswp.pdf>

<https://hfi.se/wp-content/uploads/2019/12/agimmigrantswp.pdf>

Holmlund, Bertil (1982). Payroll taxes and wage Inflation: The Swedish experiences.

IFN Working Paper No. 68 1982. <https://www.ifn.se/wfiles/wp/wp068.pdf>

HUI Research & Almega (2021). **Sänkta arbetsgivaravgifter skapar 100 000 nya jobb**. Rapport framtagen av HUI Research på uppdrag av Almega. <https://www.almega.se/app/uploads/2021/03/sankta-arbetsgivaravgifter-2103.pdf>

Kaunitz, Niklas & Egebark, Johan (2017). Payroll Taxes and Firm Performance. **IFN Working Paper** No. 1175.

<https://www.ifn.se/wfiles/wp/wp1175.pdf>

Konjunkturinstitutet (2022). **Finanspolitikens effekt på inflationen – ett allmän-jämviktsperspektiv**. KI-kommentar, Almerud, Jakob, 8 december 2022. <https://www.konj.se/download/18.21cbc2c9184b3f68ac0a853f/1670498544852/2022-12-08%20Inflationsmultiplikatorer.pdf>

Livsmedelsföretagen (2023). **Konjunkturbrev**, Q3 2023. <https://www.livsmedelsforetagen.se/app/uploads/2023/11/livsmedelsforetagen-konjunkturbrev-2023-q3-final.pdf>

Nordea (2023). Kalejdoskop. Konjunkturutsikterna skiftar mellan olika delar av landet. **Regionala utsikter #2 2023**.

<https://docs.nordeamarkets.com/EconomicOutlook/regionala-utsikter-02-2023/>

Saez, Emmanuel; Schoefer, Benjamin & Seim, David (2019). Payroll Taxes, Firm Behavior, and Rent Sharing: Evidence from a Young Workers' Tax Cut in Sweden. **American Economic Review** 2019 109:5, 1717-1763.

<https://pubs.aeaweb.org/doi/pdfplus/10.1257/aer.20171937>

Saez, Emmanuel; Schoefer, Benjamin & Seim, David (2021). Hysteresis from employer subsidies. **National Bureau of Economic Research, Working Paper** 26391. https://www.nber.org/system/files/working_papers/w26391/w26391.pdf

Seerar Westerberg, Hans (2021). Are payroll tax cuts absorbed by insiders? Evidence from the Swedish retail industry.

HFI Working Paper no. 20. <https://www.econstor.eu/bitstream/10419/246774/1/hfi-wp020.pdf>

Skedinger, Per (2007). Minimilöners effekter på sysselsättning och löner – en översikt. **Arbetsmarknad & Arbetsliv**, årg 13, nr 2, sommaren 2007. <http://www.diva-portal.org/smash/get/diva2:159740/fulltext01.pdf>

Skedinger, Per (2014). Effects of Payroll Tax Cuts for Young Workers.

Nordic Economic Policy Review 1/2014. <https://www.ifn.se/media/x5qlvsbv/reprint2014-18.pdf>

Sparbanken Skåne & øresundsinstitutet (2023). **Skånsk konjunktur**. November 2023.

<https://internetbank.swedbank.se/ConditionsEarchive/download?bankid=1111&id=WEBDOC-PRODE164435981>

Svenskt Näringsliv (2023). Konjunktturen – Blekinge. **Företagarpanelen** Q4-2023.

Svenskt Näringsliv (2023). Konjunktturen – Skåne. **Företagarpanelen** Q4-2023.

Fotnoter

1. Enligt SCB, LAPS.
2. Enligt SCB Regionalräkenskaper. Siffran för totala inbetalningar avser från både privata och offentliga arbetsgivare. Motsvarande siffra för hela riket var 578 miljarder kronor.
3. Se Företagarna (2021).
4. Se exempelvis Almega (2023a) samt Daunfeldt & Gidehag (2021).
5. Uppgifter om sysselsättning och BNP-bidrag kommer från SCB. Uppgiften om exporten kommer från Tillväxtverket.
6. I arbetskraftsundersökningarna mäter SCB arbetslösheten genom telefonintervjuer. Denna metod brukar ge något högre arbetslöshetstal än vad som framkommer inom ramen för de registerbaserade arbetslöshetsmått som vilar på antalet individer som är inskrivna hos Arbetsförmedlingen.
7. Enligt SCB, *Befolkningens arbetsmarknadsstatus*. Denna undersökning bygger på registerdata från arbetsgivardeklarationer till Skatteverket, Arbetsförmedlingens register samt utbetalning av olika ersättningar såsom sjukersättning och pensioner. Personer som är i arbetskraften klassificeras definitionsmässigt som antingen sysselsatta eller inskrivna arbetslösa enligt Arbetsförmedlingens statistik.
8. Se exempelvis Deiaci & Eklund (2020) och Daunfeldt, Lidfeldt & Mikkonen (2023).
9. Enligt den tekniska definitionen av recession såsom två raka kvartal av fallande BNP.
10. Svenskt Näringsliv, *Företagarpanelen Q4 2023*.
11. Se Sparbanken Skåne & øresundsinstitutet (2023), *Skånsk konjunktur*, november 2023.
12. Siffran kommer från Tillväxtverket och avser perioden januari till november.
13. Avser försäljningsvolymen nationellt och på hemmamarknaden. Se Livsmedelsföretagen (2023).
14. Enligt Konjunkturinstitutets indikator för det totala näringslivet.
15. Nordea, *Regionala utsikter #2 2023*. Antalet sysselsatta under det fjärde kvartalet 2023 uppskattades enligt SCB:s arbetskraftsundersökningar till 780 300 personer och i oktober månad till 686 816 personer (20–64 år) enligt SCB:s registerbaserade statistik.
16. Enligt SCB, *Befolkningens arbetsmarknadsstatus*, 16–64 år.
17. Tongivande i denna tidiga litteratur var studierna av Egebark & Kaunitz (2013) samt Skedinger (2014).
18. Se Daunfeldt, Gidehag & Rudholm (2021) samt Saez, Schoefer & Seim (2019).
19. Saez, Schoefer & Seim (2021).
20. Se Seerar Westerberg (2021).
21. För Sydsverige motsvarar tillväxtökningen ett extra samhällsekonomiskt värde på mellan 3,0 och 8,3 miljarder kronor, vilket möjliggör högre regional konsumtion inom såväl privat som offentlig sektor.
22. Se Almega (2023b).
23. Antalet sysselsatta i Sydsverige i oktober 2023 uppgick till 686 816 personer (20–64 år), enligt SCB:s registerbaserade statistik. Motsvarande siffror för Malmö kommun var 162 933 personer.
24. Se Skedinger (2007) samt en mer fullständig beskrivning av modellen som används i Almega (2023b).
25. Beräknat som $(0,03/0,3142)*79,1$ där 31,42 procent är den nuvarande arbetsgivaravgiften och 79,1 de totala arbetsgivaravgifterna från arbetsgivare i Sydsverige enligt SCB Regionalräkenskaper (2022). Bortfallet från kommunala och regionala arbetsgivare har skattats utifrån uppgifter om personalkostnader och sysselsättning i motsvarande kommuner och regioner.

| **4** | **Almega**